

Vlaanderen
is milieubewust

Vlarem

- **Helihavens**
- **ULM's**
- **Modelvliegtuigen**

Lieven Goubert
Afdeling Milieuvergunningen

Milieuvergunningplicht

Rubriek	Omschrijving	Klasse	Opm.
57.4.	Helihavens Helihavens: terreinen of plaatsen op constructies, die niet enkel occasioneel gebruikt worden voor de aankomst, het vertrek en de verplaatsing van helikopters. Toepassingsgebied: de helihavens conform de definitie van het Verdrag van Chicago van 1944 (oprichting van de Internationale burgerluchtvaartorganisatie)	2	A,G
57.2.	ULM's Terreinen voor opstijg- en/of landingsplaats voor uitsluitend ultralichte motorluchtvaartuigen (ULM's) zoals gedefinieerd KB van 25/05/1999 tot vaststelling der bijzondere voorwaarden opgelegd voor de toelating tot het luchtverkeer van ULM's	2	A,G

Bevoegde overheid: **CBS**

Adviesverlenende instanties:

A: Afd. Milieuvergunningen (eventueel ANB)

G: Afd. van het Agentschap Zorg en Gezondheid

Milieuvergunningsplicht

Rubriek	Omschrijving	Klasse	Opm.
32.6.	Modelvliegtuigen : Terreinen gebruikt als opstijg- en landingsplaats waarbij wordt gevlogen met ten minste:		
	1° drie modelzweefvliegtuigen of modelvliegtuigen aangedreven door een elektrische motor	3	
	2° één modelvliegtuig aangedreven door een motor met inwendige verbranding	2	T

Bevoegde overheid: **CBS** (*geen advies van AMV*)

T: Tijdelijke inrichting

(duurtijd: 3 maanden, verlengbaar met 3 maanden)

Rubriek 32: Ontspanningsinrichtingen en schietstanden

Rubriek 57: Vliegvelden

Helihavens

Andere vergunningsplichtige inrichtingen

Activiteit

- het lozen van huishoudelijk afvalwater
- het lozen van bedrijfsafvalwater (reinigingswater, regenwater tankpiste)
- opslag van P1-P4-producten (AvGas, kerosine, stookolie, diesel, ...)
- **verdeelininstallaties**
- onvettingsbaden
- stookinstallaties
- ...

Rubriek

- 3.2.2 of 3.6.1
- 3.4 of 3.6.3
- 17.3.4-17.3.7 (CLP: 17.3.2 of 6.4)
- **17.3.9 (CLP: 6.5)**
- 29.5.7
- 43.1
- ...

Helihavens

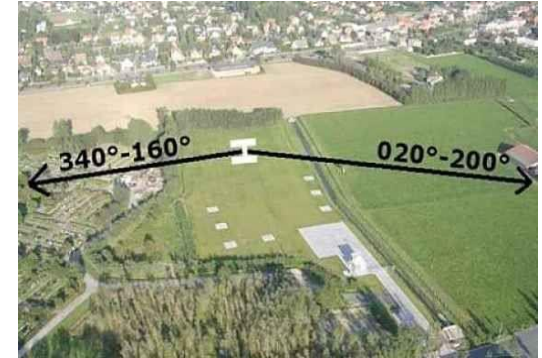
Activiteiten

- Opleiding
- beloodsing van zeeschepen
- medische vluchten
- search and rescue operaties
- commerciële vluchten
- luchtdopen
- fotografie
- ontspanning
- ...

Helihavens

Voorwaarden – Vlarem II

5.57.1.1 §2. Tenzij anders bepaald in de milieuvergunning zijn de bepalingen van hoofdstuk 4.5 niet van toepassing op de inrichtingen bedoeld in rubriek 57 van de indelingslijst.

Hoofdstuk 4.5: Geluidsnormen zijn NIET van toepassing!

Tenzij anders bepaald ...

Algemeen hinderbeheersingsprincipe conform art. 4.1.3.2

Helihavens: geluidshinder

Kenmerken van het geluid

Laagfrequent geluid:

- 10 – 40 Hz, hoofdrotor (infrageluid)
- 100 – 200 Hz, staartrotor

Lage frequenties worden bij verrekening naar dB(A) sterk gereduceerd

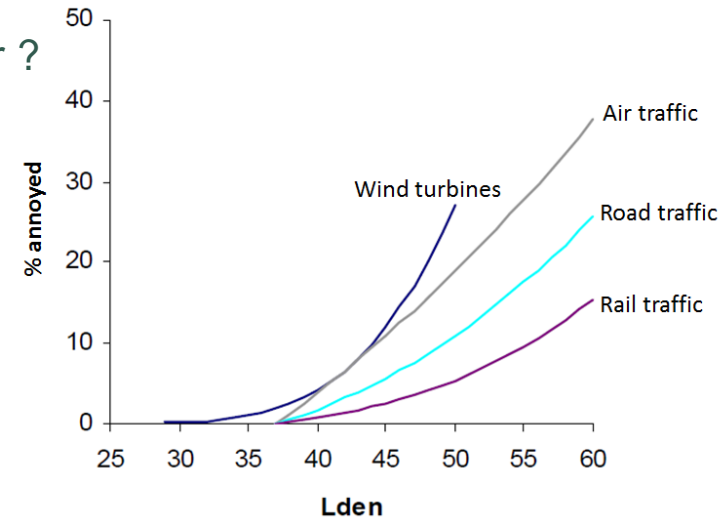
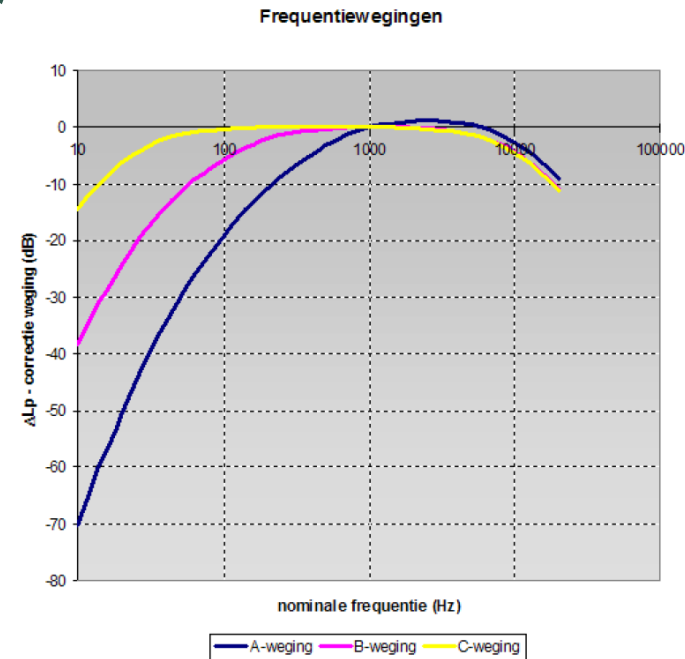
Sporadisch karakter

(beperkte frequentie – kortdurend)

Geschikte parameter voor weergave van de hinder ?

Geen duidelijke relatie tussen het objectieve geluid en het subjectieve hindergevoel:

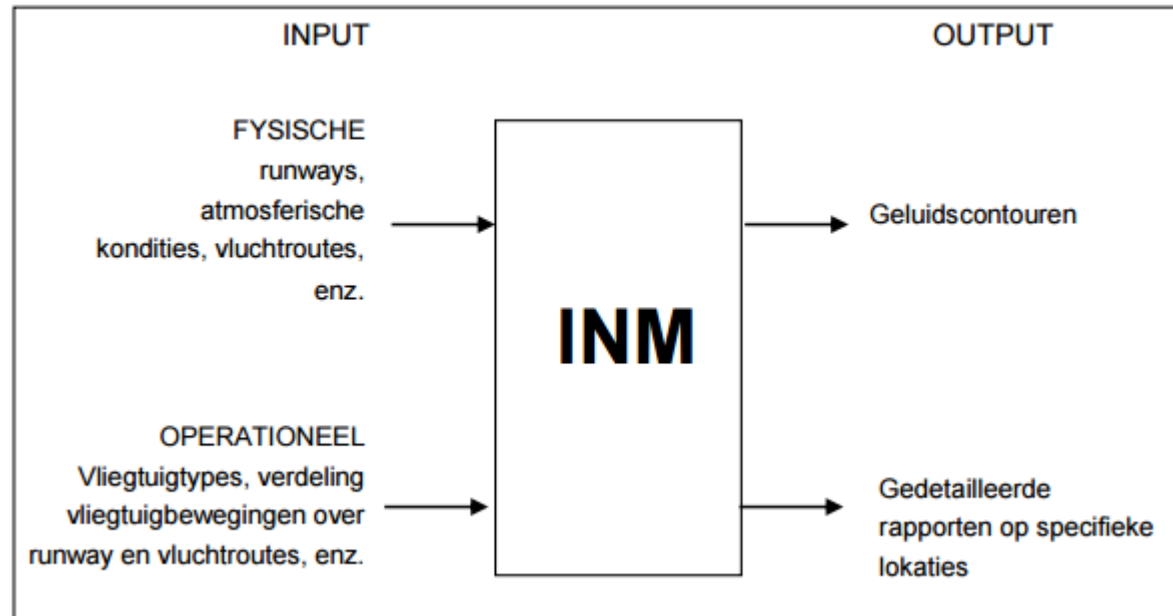
L_{Aeq} , L_{Ceq} , L_{Amax} , L_{10} , L_{amax} - L_{90} , L_{den} : geen goede indicators

Luchthavens: inschatting van hinder in Vlarem 2

1. Berekening rondom een vliegveld van L_{den} (art.5.57.1.2)

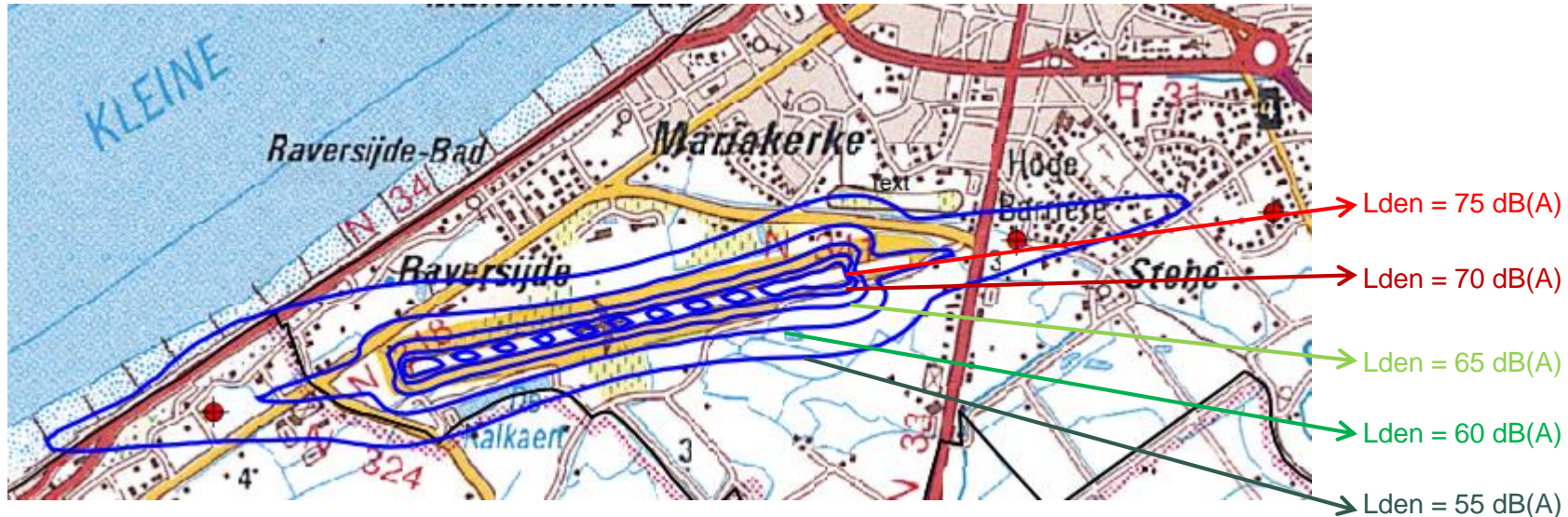
$$L_{den} = 10 \log \frac{1}{24} \left(12 * 10^{\frac{L_{day}}{10}} + 4 * 10^{\frac{(L_{evening} + 5)}{10}} + 8 * 10^{\frac{(L_{night} + 10)}{10}} \right)$$

De geluidscontouren worden berekend met het simulatieprogramma "Integrated Noise Model" (INM) van de Amerikaanse "Federal Aviation Administration" (FAA).

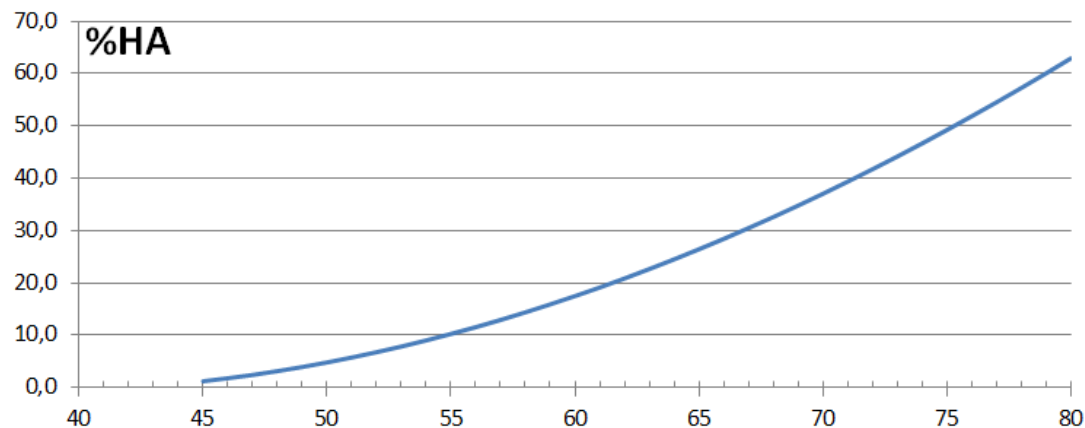

Luchthavens: geluidscontouren en hinder

2. Relatie tussen van L_{den} en % potentieel sterk gehinderden (art.5.57.1.2)

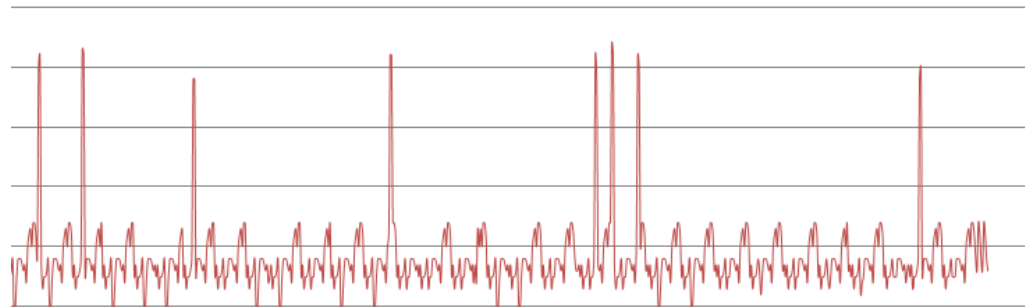
$$\% HA = -9,199 \cdot 10^{-5} (L_{den} - 2)^3 + 3,932 \cdot 10^{-2} (L_{den} - 42)^2 + 0,2939 (L_{den} - 42)$$

Helihavens: inschatting van hinder in Vlarem 2

Grote verschillen met luchthavenproblematiek

- aantal vluchten
- verschillend traject

Voorbeeldresultaat van dergelijke berekening van L_{den} en inschatting van sterk gehinderden:

- zeer beperkte contouren
- weinig potentieel sterk gehinderden

Groot verschil in schaalgrootte en maatschappelijk belang: helihaven vs luchthaven

Helihavens: andere klachten

Veiligheid

Roeselare 05/09/2014

Kortrijk 14/08/2015

Privacy

Waardevermindering van onroerend goed

Onverenigbaarheid met de bestemming van het gebied

Helihavens: milieuvergunningvoorwaarden

- Beperking van het aantal vliegbewegingen op dag-, week-, maand- en of jaarbasis onderscheid tussen
 - dag – avond –nacht
 - week – weekend/feestdagen

bvb. eventueel verbod tijdens de nacht
- Bepalingen i.v.m. de aanvliegerichting
- Bepalingen i.v.m. de geluidscertificeringen (ICAO Annex 16, Volume 1)
 - eventueel beperking tot bepaald geluidsniveau of gewicht
- De verplichting tot een bijhouden van een register
- De berekening van de geluidscontouren en de bepaling van het aantal potentieel sterk gehinderden (vergelijkbaar met luchthavens)

Kenmerk: bijzondere vergunningsvoorwaarden hoofdzakelijk gericht op het beperken van de geluidshinder

Helihavens: vergunning van het FOD

Vergunning = toelating van het directoraat-generaal Luchtvaart (DGLV):
de '**machtiging van aanleg**'.

Permanente helihavens

Het directoraat-generaal Luchtvaart (DGLV) bepaalt in de circulaire GDF-02 de administratieve en technische voorwaarden voor een permanente helihaven.

Tijdelijke helihavens

De aanleg en de uitbating van een tijdelijke helihaven worden bepaald door de circulaire GDF-02T.

29/05/2013: **MB** houdende regeling van het landen en het opstijgen van helikopters buiten de luchtvaartterreinen: verstrenging van de regelgeving

Occasioneel gebruik op hetzelfde terrein:

- per maand: maximum 4 keer landen en 4 keer opstijgen
- per week: maximum 2 keer landen en 2 keer stijgen.

Helihavens: vergunning FOD vs CBS

De machtiging van aanleg (DGLV) en de milieuvergunning (CBS) zijn onafhankelijk van elkaar en beide noodzakelijk voor een reguliere uitbating

Rubriek	Omschrijving	Klasse	Opm.
57.4.	Helihavens Helihavens: terreinen of plaatsen op constructies, die niet enkel occasioneel gebruikt worden voor de aankomst, het vertrek en de verplaatsing van helikopters.	2	A,G

Niet milieuvergunningplichtig bij enkel occasioneel gebruik volgens de definitie in het MB dd. 29/05/2013

ULM's

definitie FOD, directoraat-generaal Luchtvaart **CIR/AIRW-12**:
een vliegtuig of amfibie

- type eenzitter of tweezitter
- overtreksnelheid $V_{so} \leq 65$ km/u,
- de hoogst toegelaten opstijgmassa $\leq 300-500$ kg (in functie van het type)

België 2 types

DPM: gemotoriseerde deltavlieger

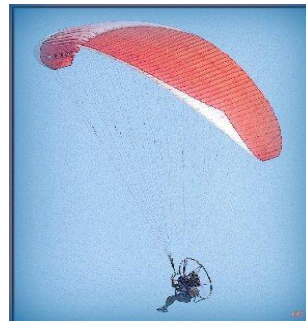

Multi-asser

andere Europese landen

paramotor

autogiro

glijscherm

ULM's

Rubriek	Omschrijving	Klasse	Opm.
57.2.	ULM's Terreinen voor opstijg- en/of landingsplaats voor uitsluitend ultralichte motorluchtvaartuigen (ULM's) zoals gedefinieerd KB van 25/05/1999 tot vaststelling der bijzondere voorwaarden opgelegd voor de toelating tot het luchtverkeer van ULM's	2	A,G

Bevoegde overheid: **CBS**

Adviesverlenende instanties:

A: Afd. Milieuvergunningen (eventueel ANB)

G: Afd. van het Agentschap Zorg en Gezondheid

*5.57.1.1 §2. Tenzij anders bepaald in de milieuvergunning zijn de geluidsnormen **NIET van toepassing.***

Algemeen hinderbeheersingsprincipe conform art. 4.1.3.2

ULM's

Milieuproblematiek is vergelijkbaar met de helihavens

Verschillen

- De activiteiten zijn recreatief.
- ULM's hebben een start- en landingsbaan: de afmetingen ervan zijn veel groter dan een terrein voor een helihaven

Klachten hebben voornamelijk betrekking op geluidshinder: bijzondere vergunningsvoorwaarden zijn van vergelijkbare aard t.o.v. deze voor helihavens.

Problematiek R.O.

advies A.N.B.

Modelvliegtuigen

Rubriek	Omschrijving	Klasse	Opm.
32.6.	Modelvliegtuigen : Terreinen gebruikt als opstijg- en landingsplaats waarbij wordt gevlogen met ten minste:		
	1° drie modelzweefvliegtuigen of modelvliegtuigen aangedreven door een elektrische motor	3	
	2° één modelvliegtuig aangedreven door een motor met inwendige verbranding	2	T

Geen advies Afdeling Milieuvergunningen / Agentschap Zorg en Gezondheid

Milieuvoorwaarden:

- **Algemeen:** de geluidsnormen zijn WEL van toepassing
- **Sectoraal:**
 - verbod: vanaf 19 uur tot 7 uur voor de 2de klasse-inrichtingen
 - verbod: in natuur- en bosgebieden
(KB 28/12/1972 gewestplannen / bosdecreet wet van 12/07/1973 natuurbewoud)
- **Bijzondere voorwaarden:** bepaald in de milieuvergunning

Modelvliegtuigen

FOD, directoraat-generaal Luchtvaart (DGLV): circulaire **CIR/GDF-01** dd. 29/07/2013

- definities van modelluchtvaartuig, modelluchtvaarterrein, vliegzone, ...
- bepaling van de procedures om een machtiging tot uitbating van een modelluchtvaarterrein tijdelijk of permanent te verkrijgen.

- **Technische eisen** aan het modeluchtvaartuig
 - Verplichting van een **geluidsdemper** voor modelvliegtuig met een verbrandingsmotor
 - Het geluidsniveau gemeten op 7 m moet ≤ 86 dB(A)

Milieuvergunning

Omrekening naar equivalente afstanden tot de dichtstbijzijnde bewoning leidt tot grote/**zeer grote** waarden afhankelijk van:

- bestaande / nieuwe inrichting
- bestemming van het gebied

(bijlage 4.5.4. van Vlarem II: Richtwaarden voor het specifieke geluid)

Stedenbouwkundige problematiek

Helihavens - ULM-terreinen - Modelvliegtuigen

Woongebied	In principe zijn bedrijfs-, recreatieve en andere activiteiten toegestaan, maar zij moeten verenigbaar zijn met de omgeving en zijn hoofdbestemming <ul style="list-style-type: none">➤ Helihavens➤ ULM-terreinen➤ Modelvliegtuigen
Industriegebied	Helihavens voor zover deze activiteit kan beschouwd worden als een complementair dienstverlenend bedrijf
Gebied voor openbaar nut of gemeenschapsvoorzieningen	Helihaven bij ziekenhuis
Recreatiegebied	ULM, modelvliegtuigen

VCRO: Art. 4.4.4. §1In alle gebieden die op de gewestplannen zijn aangewezen kunnen naast de handelingen die gericht zijn op de verwezenlijking van de bestemming, ook handelingen worden vergund die gericht zijn op het **sociaal-culturele of recreatieve medegebruik**, voor zover ze door hun **beperkte impact** de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen.

Alle gebieden:
Bv: agrarisch gebied

Helihavens, ULM-terreinen, modelvliegtuigen: recreatief gebruik met beperkte impact!